

VAPAA AJATTELIJA –LEHDEN SAAMA TUKI 1979–2007 (21.6.2007)

Vapaa-ajattelijain liitto ry:n julkaisema järjestö ja kulttuurilehti Vapaa Ajatteliija (1945-) on saanut valtionavustusta vuodesta 1979 lukien. Ensin tukea kutsuttiin mielipidelehtitueksi, sitten kulttuuri-lehtitueksi. Vuosina 1988–1993 tukea ei saatu.

Vapaa Ajatteliija -lehden saamat valtionavustukset 1979–2007		
Vuosi	Tuki	Vuoden 2006 €
1979	25 000	11 687,50
1980	30 000	12 573,00
1981	10 000	3 741,00
1982	10 000	3 423,00
1983	10 000	3 153,00
1984	6 000	1 768,20
1985	5 000	1 392,00
1986	6 000	1 612,20
1987	6 000	1 555,20
1988	0	0
1989	0	0
1990	0	0
1991	0	0
1992	0	0
1993	0	0
1994	20 000	3 964,00
1995	20 000	3 926,00
1996	10 000	1 951,00
1997	15 000	2 890,50
1998	25 000	4 752,50
1999	40 000	7 516,00
2000	30 000	5 464,00
2001	30 000	5 316,00
2002	4 000	4 149,20
2003	5 000	5 141,50
2004	5 000	5 132,00
2005	6 000	6 105,60
2006	6 500	6 500,00
2007	7 000	

Lukusarjassa huomio kiinnittyy ensin siihen, että vuosina 1979–1980 saatiin suurimmat tuet. Niitä ei sen jälkeen ole pystytty ylittämään. Kuluvankin vuoden tuki on vain 55,7 prosenttia huippuvuonna 1980 saadusta tuesta. Vuodesta 1980 vuoteen 1987 tuen määrä laski vähitellen 87,6 prosenttia. Tiedossani ei ole miksi näin tapahtui. Ei ole kuitenkaan ajateltavissa, että lehden taso olisi laskenut saman verran. Se jatkoi ilmestymistään koko lailla samantasoisena.

Vuonna 1988 lehden saama tuki lakkasi kokonaan. Tueton jakso kesti kuusi vuotta. Muistaakseni tähän liittyi se, että liiton saamaa valtionapua samanaikaisesti korotettiin. Valtionapuja koskevasta taulukosta (<http://www.ateistit.fi/-uutiset/uuti133.pdf>) käy ilmi, että näin tapahtuikin kunnes vuonna 1992 talouslamasta johtuen valtionapujakin leikattiin kovalla kädellä. Uudelleen lehtitukea alettiin saada vuonna 1994. Valtion yleisavustusten leikkaukset jatkuivat vielä vuosina 1994 ja 1995, eikä lehtituki pystynyt tätä korvaamaan. Pienimmät valtionavustukset liitto sai vuonna 1995, jolloin yleisavustusta saatiin 50.000 markkaa ja lehtitukea 20.000 markkaa, yhteensä 13.741 euroa vuoden 2006 rahassa.

Näihin aikoihin liiton oma varainhankinta tuotti vuosi vuodelta enemmän nimenomaan sijoitustuottoja. Silloinen toiminnan taso ja Vapaa Ajatteliija -lehti olisi pystytty kustantamaan, vaikka talouslama olisi jatkunut kauemminkin. Onneksi lama kuitenkin loppui; lehti sekä kustantaja selvisivät siitä kunnialla. En usko, että tavallinen lukija edes huomasi koko asiaa, enkä muista, että arvostelua olisi tämän vuoksi kohdistettu lehteen tai sen kustantajaan.

Vuoden 2006 rahassa laskien yli 6.000 euron tukitasoon päästiin ensimmäisen kerran vuonna 2005. Vieläkään ei siis ole saavutettu vuoden 1999 tukitasoa puhumattakaan vuosista 1979 ja 1980. Tänä vuonna saatu 7.000 euron (haettu 8.000 euroa) tuki viittaa siihen, ettei mitään isompia tuen korotuksia tai alennuksia ole odotettavissa, jos lehteä julkaitaan suurin piirtein nykyiseen tapaan. Lehti onkin tärkein ulospäin näkyvä informaatiokanava nyt kun liitto on vähentänyt tiedottamista, eikä kotisivulta saa tietoa kuten aiemmin. Vapaa Ajatteliija on ahdasmielinen ja epäkriittinen lehti eikä paljoa kerro järjestön asioista. Lehti kuitenkin ilmestyy ja on esimerkki toimivasta osa-alueesta samaan aikaan kuin muuta liiton toimintaa on lopetettu.

Alkuvuonna ilmestymistä vaivasi "tukkosvirus", kun vuoden ensimmäinen numero saatiin noin kuukauden myöhässä, maaliskuun viimeisellä viikolla. Numero 2/2007 oli vain noin viikon myöhässä. Viimeisin ilmestynyt numero saapui vain 29 päivää edellisen numeron jälkeen, selvästi etuajassa. Se oli kiltisti tehty, sillä nyt lehti pystyi tiedottamaan liiton laillisuus ja itsenäisyysriippien kuuluvien ateistienkin yleisötilaisuudesta 10.6.2007.

Tänä vuonna kulttuurilehtitukihakemuksia jätettiin 174 ja tukea myönnettiin 116 lehdelle. Tukisumma oli yhteensä 800.000 euroa, suurin jaettu tukisumma oli 23.000 euroa ja pienin 500 euroa.

Kimmo Sundström

P.S. "Tukkosvirus" on jonkun verran hellittänyt myös liiton toimintakertomusten julkaisemisessa. Vuoden 2002 toimintakertomus julkaistiin kotisivulla 3.5.2007. Kaikki toimintakertomukset vuodesta 1999 alkaen vuotta 2000 lukuun ottamatta ovat nyt verkossa.

Myös Vapaa Ajattelija lehtiä on lisätty kotisivulle. Vuosilta 1999–2001 puuttuu joitakin numeroita, mutta vuodesta 2002 lukien kaikki numerot ovat verkossa.